
Upamanyuproktam Shiva Stotram

उपमन्युप्रोक्तं शिवस्तोत्रम्

Document Information

Text title : Upamanyuproktam Shiva Stotram

File name : upamanyuproktaMshivastotram.itx

Category : shiva, shivapurANa, stotra

Location : doc_shiva

Proofread by : PSA Easwaran

Description/comments : shivapurANa | vAyavIyasaMhitA | uttarabhAga | adhyAya 31/1-188||

Latest update : February 5, 2025

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

February 10, 2025

sanskritdocuments.org

उपमन्युप्रोक्तं शिवस्तोत्रम्

उपमन्युरुवाच ।

स्तोत्रं वक्ष्यामि ते कृष्ण पञ्चावरणमार्गतः ।

योगेश्वरमिदं पुण्यं कर्म येन समाप्यते ॥ १ ॥

जय जय जगदेकनाथ शम्भो प्रकृतिमनोहर नित्यचित्त्वभाव ।

अतिगतकलुषप्रपञ्चवाचामपि मनसां पदवीमतीततत्त्वम् ॥ २ ॥

स्वभावनिर्मलाभोग जय सुन्दरचेष्टित ।

स्वात्मतुल्यमहाशक्ते जय शुद्धगुणार्णव ॥ ३ ॥

अनन्तकान्तिसम्पन्न जयासदृशविग्रह ।

अतर्क्यमहिमाधार जयानाकुलमङ्गल ॥ ४ ॥

निरञ्जन निराधार जय निष्कारणोदय ।

निरन्तरपरानन्द जय निर्वृतिकारण ॥ ५ ॥

जयातिपरमैश्वर्य जयातिकरुणास्पद ।

जय स्वतन्त्रसर्वस्व जयासदृशवैभव ॥ ६ ॥

जयावृतमहाविश्व जयानावृत केनचित् ।

जयोत्तर समस्तस्य जयात्यन्तनिरुत्तर ॥ ७ ॥

जयाद्भुत जयाक्षुद्र जयाक्षत जयाव्यय ।

जयामेय जयामाय जयाभाव जयामल ॥ ८ ॥

महाभुज महासार महागुण महाकथ ।

महाबल महामाय महारस महारथ ॥ ९ ॥

नमः परमदेवाय नमः परमहेतवे ।

नमश्शिवाय शान्ताय नमश्शिवतराय ते ॥ १० ॥

त्वदधीनमिदं कृत्स्नं जगद्धि ससुरासुरम् ।

अतस्त्वद्विहितामाज्ञां क्षमते कोऽतिवर्तितुम् ॥ १२ ॥

अयं पुनर्जनो नित्यं भवदेकसमाश्रयः ।

भवानतोऽनुगृह्यास्मै प्रार्थितं सम्प्रयच्छतु ॥ १३ ॥

जयाम्बिके जगन्मातर्जय सर्वजगन्मयि ।

जयानवधिकैश्वर्ये जयानुपमविग्रहे ॥ १४ ॥

जय वाङ्मनसातीते जयाचिद्धान्तभञ्जिके ।

जय जन्मजराहीने जय कालोत्तरोत्तरे ॥ १५ ॥

जयानेकविधानस्थे जय विश्वेश्वरप्रिये ।

जय विश्वसुराराध्ये जय विश्वविजृम्भिणि ॥ १६ ॥

जय मङ्गलदिव्याङ्गि जय मङ्गलदीपिके ।

जय मङ्गलचारित्रे जय मङ्गलदायिनि ॥ १७ ॥

नमः परमकल्याणगुणसञ्चयमूर्तये ।

त्वत्तः खलु समुत्पन्नं जगत्त्वय्येव लीयते ॥ १८ ॥

त्वद्विनातः फलं दातुमीश्वरोऽपि न शक्नुयात् ।

जन्मप्रभृति देवेशि जनोऽयं त्वदुपाश्रितः ॥ १९ ॥

अतोऽस्य तव भक्तस्य निर्वर्तय मनोरथम् ।

पञ्चवक्त्रो दशभुजः शुद्धस्फटिकसन्निभः ॥ २० ॥

वर्णब्रह्मकलादेहो देवस्सकलनिष्कलः ।

शिवभक्तिसमारूढः शान्त्यतीतस्सदाशिवः ॥ २१ ॥

भक्त्या मयार्चितो मह्यं प्रार्थितं शं प्रयच्छतु ॥ २१ ॥

सदाशिवाङ्गमारूढा शक्तिरिच्छा शिवाह्वया ।

जननी सर्वलोकानां प्रयच्छतु मनोरथम् ॥ २२ ॥

शिवयोर्दयिता पुत्रौ देवौ हेरम्बषण्मुखौ ।

शिवानुभावौ सर्वज्ञौ शिवज्ञानामृताशिनौ ॥ २३ ॥

तृप्तौ परस्परं स्निग्धौ शिवाभ्यां नित्यसत्कृतौ ।

सत्कृतौ च सदा देवौ ब्रह्माद्यैस्त्रिदशैरपि ॥ २४ ॥

सर्वलोकपरित्राणं कर्तुमभ्युदितौ सदा ।

स्वेच्छावतारं कुर्वन्तौ स्वांशभेदैरनेकशः ॥ २५ ॥
 ताविमौ शिवयोः पार्श्वे नित्यमित्थं मयार्चितौ ।
 तयोराज्ञां पुरस्कृत्य प्रार्थितं मे प्रयच्छताम् ॥ २६ ॥
 शुद्धस्फटिकसङ्काशमीशानाख्यं सदाशिवम् ।
 मूर्धाभिमानिनी मूर्तिः शिवस्य परमात्मनः ॥ २७ ॥
 शिवार्चनरतं शान्तं शान्त्यतीतं मखास्थितम् ।
 पञ्चाक्षरान्तिमं बीजं कलाभिः पञ्चभिर्युतम् ॥ २८ ॥
 प्रथमावरणे पूर्वं शक्त्या सह समर्चितम् ।
 पवित्रं परमं ब्रह्म प्रार्थितं मे प्रयच्छतु ॥ २९ ॥
 बालसूर्यप्रतीकाशं पुरुषाख्यं पुरातनम् ।
 पूर्ववक्त्राभिमानं च शिवस्य परमेष्ठिनः ॥ ३० ॥
 शान्त्यात्मकं मरुत्संस्थं शम्भोः पादार्चने रतम् ।
 प्रथमं शिवबीजेषु कलासु च चतुष्कलम् ॥ ३१ ॥
 पूर्वभागे मया भक्त्या शक्त्या सह समर्चितम् ।
 पवित्रं परमं ब्रह्म प्रार्थितं मे प्रयच्छतु ॥ ३२ ॥
 अञ्जनादिप्रतीकाशमघोरं घोरविग्रहम् ।
 देवस्य दक्षिणं वक्त्रं देवदेवपदार्चकम् ॥ ३३ ॥
 विद्यापादं समारूढं वह्निमण्डलमध्यगम् ।
 द्वितीयं शिवबीजेषु कलास्वष्टकलान्वितम् ॥ ३४ ॥
 शम्भोर्दक्षिणदिग्भागे शक्त्या सह समर्चितम् ।
 पवित्रं मध्यमं ब्रह्म प्रार्थितं मे प्रयच्छतु ॥ ३५ ॥
 कुङ्कुमक्षोदसङ्काशं वामाख्यं वरवेषधृक् ।
 वक्त्रमुत्तरमीशस्य प्रतिष्ठायां प्रतिष्ठितम् ॥ ३६ ॥
 वारिमण्डलमध्यस्थं महादेवार्चने रतम् ।
 तुरीयं शिवबीजेषु त्रयोदशकलान्वितम् ॥ ३७ ॥
 देवस्योत्तरदिग्भागे शक्त्या सह समर्चितम् ।
 पवित्रं परमं ब्रह्म प्रार्थितं मे प्रयच्छतु ॥ ३८ ॥

शङ्खकुन्देन्दुधवलं सन्ध्याख्यं सौम्यलक्षणम् ।
 शिवस्य पश्चिमं वक्त्रं शिवपादार्चने रतम् ॥ ३९ ॥
 निवृत्तिपदनिष्ठं च पृथिव्यां समवस्थितम् ।
 तृतीयं शिवबीजेषु कलाभिश्चाष्टभिर्युतम् ॥ ४० ॥
 देवस्य पश्चिमे भागे शक्त्या सह समर्चितम् ।
 पवित्रं परमं ब्रह्म प्रार्थितं मे प्रयच्छतु ॥ ४१ ॥
 शिवस्य तु शिवायाश्च हन्मूर्तिशिवभाविते ।
 तयोराज्ञां पुरस्कृत्य ते मे कामं प्रयच्छताम् ॥ ४२ ॥
 शिवस्य च शिवायाश्च शिखामूर्तिशिवाश्रिते ।
 सत्कृत्य शिवयोराज्ञां ते मे कामं प्रयच्छताम् ॥ ४३ ॥
 शिवस्य च शिवायाश्च वर्मणा शिवभाविते ।
 सत्कृत्य शिवयोराज्ञां ते मे कामं प्रयच्छताम् ॥ ४४ ॥
 शिवस्य च शिवायाश्च नेत्रमूर्तिशिवाश्रिते ।
 सत्कृत्य शिवयोराज्ञां ते मे कामं प्रयच्छताम् ॥ ४५ ॥
 अस्त्रमूर्ती च शिवयोर्नित्यमर्चनतत्परे ।
 सत्कृत्य शिवयोराज्ञां ते मे कामं प्रयच्छताम् ॥ ४६ ॥
 वामो ज्येष्ठस्तथा रुद्रः कालो विकरणस्तथा ।
 बलो विकरणश्चैव बलप्रमथनः परः ॥ ४७ ॥
 सर्वभूतस्य दमनस्तादृशाश्चाष्टशक्तयः ।
 प्रार्थितं मे प्रयच्छन्तु शिवयोरेव शासनात् ॥ ४८ ॥
 अथानन्तश्च सूक्ष्मश्च शिवश्चाप्येकनेत्रकः ।
 एक रुद्राख्यमूर्तिश्च श्रीकण्ठश्च शिखण्डकः ॥ ४९ ॥
 तथाष्टौ शक्तयस्तेषां द्वितीयावरणेऽर्चिताः ।
 ते मे कामं प्रयच्छन्तु शिवयोरेव शासनात् ॥ ५० ॥
 भवाद्या मूर्तयश्चाष्टौ तासामपि च शक्तयः ।
 महादेवादयश्चान्ये तथैकादशमूर्तयः ॥ ५१ ॥
 शक्तिभिस्सहितास्सर्वे तृतीयावरणे स्थिताः ।
 सत्कृत्य शिवयोराज्ञां दिशन्तु फलमीप्सितम् ॥ ५२ ॥

वृक्षराजो महातेजा महामेघसमस्वनः ।
 मेरुमन्दरकैलासहिमाद्रिशिखरोपमः ॥ ५३ ॥
 सिताभ्रशिखराकारः ककुदा परिशोभितः ।
 महाभोगीन्द्रकल्पेन वालेन च विराजितः ॥ ५४ ॥
 रक्तास्यशृङ्गचरणौ रक्तप्रायविलोचनः ।
 पीवरोन्नतसर्वाङ्गस्सुचारुगमनोज्ज्वलः ॥ ५५ ॥
 प्रशस्तलक्षणः श्रीमान्प्रज्वलन्मणिभूषणः ।
 शिवप्रियः शिवासक्तः शिवयोर्ध्वजवाहनः ॥ ५६ ॥
 तथा तच्चरणन्यासपावितापरविग्रहः ।
 गोरारजपुरुषः श्रीमाञ्ज्जीमच्छूलवरायुधः ।
 तयोराज्ञां पुरस्कृत्य स मे कामं प्रयच्छतु ॥ ५७ ॥
 नन्दीश्वरो महातेजा नगेन्द्रतनयात्मजः ।
 सनारायणकैर्देवैर्नित्यमभ्यर्च्य वन्दितः ॥ ५८ ॥
 शर्वस्यान्तःपुरद्वारि सार्धं परिजनैः स्थितः ।
 सर्वेश्वरसमप्रख्यस्सर्वासुरविमर्दनः ॥ ५९ ॥
 सर्वेषां शिवधर्माणामध्यक्षत्वेऽभिषेचितः ।
 शिवप्रियश्शिवासक्तश्श्रीमच्छूलवरायुधः ॥ ६० ॥
 शिवाश्रितेषु संसक्तस्त्वनुरक्तश्च तैरपि ।
 सत्कृत्य शिवयोराज्ञां स मे कामं प्रयच्छतु ॥ ६१ ॥
 महाकालो महाबाहुर्महादेव इवापरः ।
 महादेवाश्रितानां तु नित्यमेवाभिरक्षतु ॥ ६२ ॥
 शिवप्रियः शिवासक्तश्शिवयोरर्चकस्सदा ।
 सत्कृत्य शिवयोराज्ञां स मे दिशतु काङ्क्षितम् ॥ ६३ ॥
 सर्वशास्त्रार्थतत्त्वज्ञः शास्ता विष्णोः परा तनुः ।
 महामोहात्मतनयो मधुमांसासवप्रियः ।
 तयोराज्ञां पुरस्कृत्य स मे कामं प्रयच्छतु ॥ ६४ ॥
 ब्रह्माणी चैव माहेशी कौमारी वैष्णवी तथा ।

वाराही चैव माहेन्द्री चामुण्डा चण्डविक्रमा ॥ ६५ ॥

एता वै मातरः सप्त सर्वलोकस्य मातरः ।

प्रार्थितं मे प्रयच्छन्तु परमेश्वरशासनात् ॥ ६६ ॥

मत्तमातङ्गवदनो गङ्गोमाशङ्करात्मजः ।

आकाशदेहो दिग्बाहुस्सोमसूर्याग्निलोचनः ॥ ६७ ॥

ऐरावतादिभिर्दिव्यैर्दिग्गजैर्नित्यमर्चितः ।

शिवज्ञानमदोद्भिन्नस्त्रिदशानामविघ्नकृत् ॥ ६८ ॥

विघ्नकृच्चासुरादीनां विघ्नेशः शिवभावितः ।

सत्कृत्य शिवयोराज्ञां स मे दिशतु काङ्क्षितम् ॥ ६९ ॥

षण्मुखश्शिवसम्भूतः शक्तिवज्रधरः प्रभुः ।

अग्रेश्च तनयो देवो ह्यपर्णातनयः पुनः ॥ ७० ॥

गङ्गायाश्च गणाम्बायाः कृत्तिकानां तथैव च ।

विशाखेन च शाखेन नैगमेयेन चावृतः ॥ ७१ ॥

इन्द्रजिच्चन्द्रसेनानीस्तारकासुरजित् तथा ।

शैलानां मेरुमुख्यानां वेधकश्च स्वतेजसा ॥ ७२ ॥

तप्तचामीकरप्रख्यः शतपत्रदलेक्षणः ।

कुमारस्सुकुमाराणां रूपोदाहरणं महत् ॥ ७३ ॥

शिवप्रियः शिवासक्तः शिवपादार्चकस्सदा ।

सत्कृत्य शिवयोराज्ञां स मे दिशतु काङ्क्षितम् ॥ ७४ ॥

ज्येष्ठा वरिष्ठा वरदा शिवयोर्यजनेरता ।

तयोराज्ञां पुरस्कृत्य सा मे दिशतु काङ्क्षितम् ॥ ७५ ॥

त्रैलोक्यवन्दिता साक्षादुल्काकारा गणाम्बिका ।

जगत्सृष्टिविवृद्ध्यर्थं ब्रह्मणाऽभ्यर्थिता शिवात् ॥ ७६ ॥

शिवायाः प्रविभक्ताया भ्रुवोरन्तरनिस्सृताः ।

दक्षायणी सती मेना तथा हैमवती ह्युमा ॥ ७७ ॥

कौशिक्याश्चैव जननी भद्रकाल्यास्तथैव च ।

अपर्णायाश्च जननी पाटलायास्तथैव च ॥ ७८ ॥

शिवार्चनरता नित्यं रुद्राणी रुद्रवल्लभा ।
 सत्कृत्य शिवयोराज्ञां सा मे दिशतु काङ्क्षितम् ॥ ७९ ॥
 चण्डः सर्वगणेशानः शम्भोर्वदनसम्भवः ।
 सत्कृत्य शिवयोराज्ञां स मे दिशतु काङ्क्षितम् ॥ ८० ॥
 पिङ्गलो गणपः श्रीमाञ्छिवासक्तः शिवप्रियः ।
 आज्ञया शिवयोरेव स मे कामं प्रयच्छतु ॥ ८१ ॥
 भृङ्गीशो नाम गणपः शिवराधनतत्परः ।
 प्रयच्छतु स मे कामं पत्युराज्ञापुरःसरम् ॥ ८२ ॥
 वीरभद्रो महातेजा हिमकुन्देन्दुसन्निभः ।
 भद्रकालीप्रियो नित्यं मातृणां चाभिरक्षिता ॥ ८३ ॥
 यज्ञस्य च शिरोहर्ता दक्षस्य च दुरात्मनः ।
 उपेन्द्रेन्द्रयमादीनां देवानामङ्गरक्षकः ॥ ८४ ॥
 शिवस्यानुचरः श्रीमाञ्छिवशासनपालकः ।
 शिवयोः शासनादेव स मे दिशतु काङ्क्षितम् ॥ ८५ ॥
 सरस्वती महेशस्य वाक्सरोजसमुद्भवा ।
 शिवयोः पूजने सक्ता सा मे दिशतु काङ्क्षितम् ॥ ८६ ॥
 विष्णोर्वक्षःस्थिता लक्ष्मीः शिवयोः पूजने रता ।
 शिवयोः शासनादेव सा मे दिशतु काङ्क्षितम् ॥ ८७ ॥
 महामोटी महादेव्याः पादपूजापरायणा ।
 तस्या एव नियोगेन सा मे दिशतु काङ्क्षितम् ॥ ८८ ॥
 कौशिकी सिंहमारूढा पार्वत्याः परमा सुता ।
 विष्णोर्निद्रामहामाया महामहिषमर्दिनी ॥ ८९ ॥
 निशुम्भशुम्भसंहत्री मधुमांसासवप्रिया ।
 सत्कृत्य शासनं मातुस्सा मे दिशतु काङ्क्षितम् ॥ ९० ॥
 रुद्रा रुद्रसमप्रख्याः प्रमथाः प्रथितौजसः ।
 भूताख्याश्च महावीर्या महादेवसमप्रभाः ॥ ९१ ॥
 नित्यमुक्ता निरुपमा निर्द्वन्द्वा निरुपप्लवाः ।
 सशक्तयस्सानुचरास्सर्वलोकनमस्कृताः ॥ ९२ ॥

सर्वेषामेव लोकानां सृष्टिसंहरणक्षमाः ।
 परस्परानुरक्ताश्च परस्परमनुव्रताः ॥ ९३ ॥
 परस्परमतिस्निग्धाः परस्परनमस्कृताः ।
 शिवप्रियतमा नित्यं शिवलक्षणलक्षिताः ॥ ९४ ॥
 सौम्याधारास्तथा मिश्राश्चान्तरालद्वयात्मिकाः ।
 विरूपाश्च सुरूपाश्च नानारूपधरास्तथा ॥ ९५ ॥
 सत्कृत्य शिवयोराज्ञां ते मे कामं दिशन्तु वै ।
 देव्या प्रियसखीवर्गो देवीलक्षणलक्षितः ॥ ९६ ॥
 सहितो रुद्रकन्याभिः शक्तिभिश्चाप्यनेकशः ।
 तृतीयावरणे शम्भोर्भक्त्या नित्यं समर्चितः ॥ ९७ ॥
 सत्कृत्य शिवयोराज्ञां स मे दिशतु मङ्गलम् ।
 दिवाकरो महेशस्य मूर्तिर्दीप्तिमुमण्डलः ॥ ९८ ॥
 निर्गुणो गुणसङ्कीर्णस्तथैव गुणकेवलः ।
 अविकारात्मकश्चाद्य एकस्सामान्यविक्रियः ॥ ९९ ॥
 असाधारणकर्मा च सृष्टिस्थितिलयक्रमात् ।
 एवं त्रिधा चतुर्धा च विभक्ताः पञ्चधा पुनः ॥ १०० ॥
 चतुर्थावरणे शम्भोः पूजितश्चानुगैः सह ।
 शिवप्रियः शिवासक्तः शिवपादार्चने रतः ॥ १०१ ॥
 सत्कृत्य शिवयोराज्ञां स मे दिशतु मङ्गलम् ।
 दिवाकरषडङ्गानि दीप्ताद्याश्चाष्टशक्तयः ॥ १०२ ॥
 आदित्यो भास्करो भानू रविश्चेत्यनुपूर्वशः ।
 अर्को ब्रह्मा तथा रुद्रो विष्णुश्चादित्यमूर्तयः ॥ १०३ ॥
 विस्तरासुतराबोधिण्याप्यायिन्यपराः पुनः ।
 उषा प्रभा तथा प्रज्ञा सन्ध्या चेत्यपि शक्तयः ॥ १०४ ॥
 सोमादिकेतुपर्यन्ता ग्रहाश्च शिवभाविताः ।
 शिवयोराज्ञया नुन्ना मङ्गलं प्रदिशन्तु मे ॥ १०५ ॥
 अथवा द्वादशादित्यास्तथा द्वादश शक्तयः ।

ऋषयो देवगन्धर्वाः पन्नगाप्सरसां गणाः ॥ १०६ ॥
 ग्रामण्यश्च तथा यक्षा राक्षसाश्चासुरास्तथा ।
 सप्तसप्तगणाश्चैते सप्तच्छन्दोमया हयाः ॥ १०७ ॥
 वालखिल्यादयश्चैव सर्वे शिवपदार्चकाः ।
 सत्कृत्य शिवयोराज्ञां मङ्गलं प्रदिशन्तु मे ॥ १०८ ॥
 ब्रह्माथ देवदेवस्य मूर्तिर्भूमण्डलाधिपः ।
 चतुःषष्टिगुणैश्वर्यो बुद्धितत्त्वे प्रतिष्ठितः ॥ १०९ ॥
 निर्गुणो गुणसङ्कीर्णस्तथैव गुणकेवलः ।
 अविकारात्मको देवस्ततस्साधारणः पुरः ॥ ११० ॥
 असाधारणकर्मा च सृष्टिस्थितिलयक्रमात् ।
 भुवं त्रिधा चतुर्धा च विभक्तः पञ्चधा पुनः ॥ १११ ॥
 चतुर्थावरणे शम्भो पूजितश्च सहानुगैः ।
 शिवप्रियः शिवासक्तश्शिवपादार्चने रतः ॥ ११२ ॥
 सत्कृत्य शिवयोराज्ञां स मे दिशतु मङ्गलम् ।
 हिरण्यगर्भो लोकेशो विराट्कालश्च पूरुषः ॥ ११३ ॥
 सनत्कुमारः सनकः सनन्दश्च सनातनः ।
 प्रजानां पतयश्चैव दक्षाद्या ब्रह्मसूनवः ॥ ११४ ॥
 एकादश सपत्नीका धर्मस्सङ्कल्प एव च ।
 शिवार्चनरताश्चैते शिवभक्तिपरायणाः ॥ ११५ ॥
 शिवाज्ञावशगास्सर्वे दिशन्तु मम मङ्गलम् ।
 चत्वारश्च तथा वेदास्सेतिहासपुराणकाः ॥ ११६ ॥
 धर्मशास्त्राणि विद्याभिर्वैदिकीभिस्समन्विताः ।
 परस्परविरुद्धार्थाः शिवप्रकृतिपादकाः ॥ ११७ ॥
 सत्कृत्य शिवयोराज्ञां मङ्गलं प्रदिशन्तु मे ।
 अथ रुद्रो महादेवः शम्भोर्मूर्तिर्गरीयसी ॥ ११८ ॥
 बाह्वेयमण्डलाधीशः पौरुषैश्वर्यवान्प्रभुः ।
 शिवाभिमानसम्पन्नो निर्गुणस्त्रिगुणात्मकः ॥ ११९ ॥

केवलं सात्त्विकश्चापि राजसश्चैव तामसः ।
 अविकाररतः पूर्वं ततस्तु समविक्रियः ॥ १२० ॥
 असाधारणकर्मा च सृष्ट्यादिकरणात्पृथक् ।
 ब्रह्मणोऽपि शिरश्छेत्ता जनकस्तस्य तत्सुतः ॥ १२१ ॥
 जनकस्तनयश्चापि विष्णोरपि नियामकः ।
 बोधकश्च तयोर्नित्यमनुग्रहकरः प्रभुः ॥ १२२ ॥
 अण्डस्यान्तर्बहिर्वर्ती रुद्रो लोकद्वयाधिपः ।
 शिवप्रियः शिवासक्तः शिवपादार्चने रतः ॥ १२३ ॥
 शिवस्याज्ञां पुरस्कृत्य स मे दिशतु मङ्गलम् ।
 तस्य ब्रह्म षडङ्गानि विद्येशान्तं तथाष्टकम् ॥ १२४ ॥
 चत्वारो मूर्तिभेदाश्च शिवपूर्वाः शिवार्चकाः ।
 शिवो भवो हरश्चैव मृडश्चैव तथापरः ।
 शिवस्याज्ञां पुरस्कृत्य मङ्गलं प्रदिशन्तु मे ॥ १२५ ॥
 अथ विष्णुर्महेशस्य शिवस्यैव परा तनुः ।
 वारितत्त्वाधिपः साक्षादव्यक्तपदसंस्थितः ॥ १२६ ॥
 निर्गुणस्सत्त्वबहुलस्तथैव गुणकेवलः ।
 अविकाराभिमानी च त्रिसाधारणविक्रियः ॥ १२७ ॥
 असाधारणकर्मा च सृष्ट्यादिकरणात्पृथक् ।
 दक्षिणाङ्गभवेनापि स्पर्धमानः स्वयम्भुवा ॥ १२८ ॥
 आद्येन ब्रह्मणा साक्षात्सृष्टः स्रष्टा च तस्य तु ।
 अण्डस्यान्तर्बहिर्वर्ती विष्णुर्लोकद्वयाधिपः ॥ १२९ ॥
 असुरान्तकरश्चक्री शक्रस्यापि तथानुजः ।
 प्रादुर्भूतश्च दशधा भृगुशापच्छलादिह ॥ १३० ॥
 भूभारनिग्रहार्थाय स्वेच्छयावातरत्क्षितौ ।
 अप्रमेयबलो मायी मायया मोहयञ्जगत् ॥ १३१ ॥
 मूर्तिं कृत्वा महाविष्णुं सदाविष्णुमथापि वा ।
 वैष्णवैः पूजितो नित्यं मूर्तित्रयमयासने ॥ १३२ ॥
 शिवप्रियः शिवासक्तः शिवपादार्चने रतः ।

शिवस्याज्ञां पुरस्कृत्य स मे दिशतु मङ्गलम् ॥ १३३ ॥

वासुदेवोऽनिरुद्धश्च प्रद्युम्नश्च ततः परः ।

सङ्कर्षणस्समाख्याताश्चतस्रो मूर्तयो हरेः ॥ १३४ ॥

मत्स्यः कूर्मो वराहश्च नारसिंहोऽथ वामनः ।

रामत्रयं तथा कृष्णो विष्णुस्तुरगवक्रकः ॥ १३५ ॥

चक्रं नारायणस्यास्त्रं पाञ्चजन्यं च शार्ङ्गकम् ।

सत्कृत्य शिवयोराज्ञां मङ्गलं प्रदिशन्तु मे ॥ १३६ ॥

प्रभा सरस्वती गौरी लक्ष्मीश्च शिवभाविता ।

शिवयोः शासनादेता मङ्गलं प्रदिशन्तु मे ॥ १३७ ॥

इन्द्रोऽग्निश्च यमश्चैव निर्ऋतिर्वरुणस्तथा ।

वायुः सोमः कुबेरश्च तथेशानस्त्रिशूलधृक् ॥ १३८ ॥

सर्वे शिवार्चनरताः शिवसद्भावभाविताः ।

सत्कृत्य शिवयोराज्ञां मङ्गलं प्रदिशन्तु मे ॥ १३९ ॥

त्रिशूलमथ वज्रं च तथा परशुसायकौ ।

खड्गपाशाङ्कुशाश्चैव पिनाकश्चायुधोत्तमः ॥ १४० ॥

दिव्यायुधानि देवस्य देव्याश्चैतानि नित्यशः ।

सत्कृत्य शिवयोराज्ञां रक्षां कुर्वन्तु मे सदा ॥ १४१ ॥

वृषरूपधरो देवः सौरभेयो महाबलः ।

वडवाख्यानलस्पर्धां पञ्चगोमातृभिर्वृतः ॥ १४२ ॥

वाहनत्वमनुप्राप्तस्तपसा परमेशयोः ।

तयोराज्ञां पुरस्कृत्य स मे कामं प्रयच्छतु ॥ १४३ ॥

नन्दा सुनन्दा सुरभिः सुशीला सुमना तथा ।

पञ्चगोमातरस्त्वेताश्शिवलोके व्यवस्थिताः ॥ १४४ ॥

शिवभक्तिपरा नित्यं शिवार्चनपरायणाः ।

शिवयोः शासनादेव दिशन्तु मम वाञ्छितम् ॥ १४५ ॥

क्षेत्रपालो महातेजा नीलजीमूतसन्निभः ।

दंष्ट्राकरालवदनः स्फुरद्रक्ताधरोज्ज्वलः ॥ १४६ ॥

रक्तोर्ध्वमूर्धजः श्रीमान्भ्रुकुटीकुटिलेक्षणः ।
 रक्तवृत्तत्रिनयनः शशिपन्नगभूषणः ॥ १४७ ॥
 नभस्त्रिशूलपाशासिकपालोद्यतपाणिकः ।
 भैरवो भैरवैः सिद्धैर्योगिनीभिश्च संवृतः ॥ १४८ ॥
 क्षेत्रे क्षेत्रे समासीनः स्थितो यो रक्षकस्सताम् ।
 शिवप्रणामपरमः शिवसद्भावभावितः ॥ १४९ ॥
 शिवाश्रितान्विशेषेण रक्षन्पुत्रानिवौरसान् ।
 सत्कृत्य शिवयोराज्ञां स मे दिशतु मङ्गलम् ॥ १५० ॥
 तालजङ्घादयस्तस्य प्रथमावरणेऽर्चिताः ।
 सत्कृत्य शिवयोराज्ञां चत्वारः समवन्तु माम् ॥ १५१ ॥
 भैरवाद्याश्च ये चान्ये समन्तात्तस्य वेष्टिताः ।
 तेऽपि मामनुगृह्णन्तु शिवशासनगौरवात् ॥ १५२ ॥
 नारदाद्याश्च मुनयो दिव्या देवैश्च पूजिताः ।
 साध्या नागाश्च ये देवा जनलोकनिवासिनः ॥ १५३ ॥
 विनिवृत्ताधिकाराश्च महर्लोकनिवासिनः ।
 सप्तर्षयस्तथान्ये वै वैमानिकगुणैस्सह ॥ १५४ ॥
 सर्वे शिवार्चनरताः शिवाज्ञावशवर्तिनः ।
 शिवयोराज्ञया मह्यं दिशन्तु मम काङ्क्षितम् ॥ १५५ ॥
 गन्धर्वाद्याः पिशाचान्ताश्चतस्रो देवयोनयः ।
 सिद्धा विद्याधराद्याश्च येऽपि चान्ये नभश्चराः ॥ १५६ ॥
 असुरा राक्षसाश्चैव पातालतलवासिनः ।
 अनन्ताद्याश्च नागेन्द्रा वैनतेयादयो द्विजाः ॥ १५७ ॥
 कूष्माण्डाः प्रेतवेताला ग्रहा भूतगणाः परे ।
 डाकिन्यश्चापि योगिन्यः शाकिन्यश्चापि तादृशाः ॥ १५८ ॥
 क्षेत्रारामगृहादीनि तीर्थान्यायतनानि च ।
 द्वीपाः समुद्रा नद्यश्च नदाश्चान्ये सरांसि च ॥ १५९ ॥
 गिरयश्च सुमेर्वाद्याः काननानि समन्ततः ।
 पशवः पक्षिणो वृक्षाः कृमिकीटादयो मृगाः ॥ १६० ॥

भुवनान्यपि सर्वाणि भुवनानामधीश्वराः ।
 अण्डान्यावरणैस्सार्धं मासाश्च दश दिग्गजाः ॥ १६१ ॥
 वर्णाः पदानि मन्त्राश्च तत्त्वान्यपि सहाधिपैः ।
 ब्रह्माण्डधारका रुद्रा रुद्राश्चान्ये सशक्तिकाः ॥ १६२ ॥
 यच्च किञ्चिज्जगत्यस्मिन्दृष्टं चानुमितं श्रुतम् ।
 सर्वे कामं प्रयच्छन्तु शिवयोरेव शासनात् ॥ १६३ ॥
 अथ विद्या परा शैवी पशुपाशविमोचिनी ।
 पञ्चार्थसंज्ञिता दिव्या पशुविद्याबहिष्कृता ॥ १६४ ॥
 शास्त्रं च शिवधर्माख्यं धर्माख्यं च तदुत्तरम् ।
 शैवाख्यं शिवधर्माख्यं पुराणं श्रुतिसम्मितम् ॥ १६५ ॥
 शैवागमाश्च ये चान्ये कामिकाद्याश्चतुर्विधाः ।
 शिवाभ्यामविशेषेण सत्कृत्येह समर्चिताः ॥ १६६ ॥
 ताभ्यामेव समाज्ञाता ममाभिप्रेतसिद्धये ।
 कर्मदमनुमन्यन्तां सफलं साध्वनुष्ठितम् ॥ १६७ ॥
 श्वेताद्या नकुलीशान्ताः सशिष्याश्चापि देशिकाः ।
 तत्सन्ततीया गुरवो विशेषाद्गुरवो मम ॥ १६८ ॥
 शैवा माहेश्वराश्चैव ज्ञानकर्मपरायणाः ।
 कर्मदमनुमन्यन्तां सफलं साध्वनुष्ठितम् ॥ १६९ ॥
 लौकिका ब्राह्मणास्सर्वे क्षत्रियाश्च विशः क्रमात् ।
 वेदवेदाङ्गतत्त्वज्ञाः सर्वशास्त्रविशारदाः ॥ १७० ॥
 साङ्ख्या वैशेषिकाश्चैव यौगा नैयायिका नराः ।
 सौरा ब्रह्मास्तथा रौद्रा वैष्णवाश्चापरे नराः ॥ १७१ ॥
 शिष्टाः सर्वे विशिष्टाश्च शिवशासनयन्त्रिताः ।
 कर्मदमनुमन्यन्तां ममाभिप्रेतसाधकम् ॥ १७२ ॥
 शैवाः सिद्धान्तमार्गस्थाः शैवाः पाशुपतास्तथा ।
 शैवा महाव्रतधराः शैवाः कापालिकाः परे ॥ १७३ ॥
 शिवाज्ञापालकाः पूज्या ममापि शिवशासनात् ।

सर्वे ममानुगृह्णन्तु शंसन्तु सफलक्रियाम् ॥ १७४ ॥
 दक्षिणज्ञाननिष्ठाश्च दक्षिणोत्तरमार्गगाः ।
 अविरोधेन वर्तन्तां मन्त्रश्रेयोऽर्थिनो मम ॥ १७५ ॥
 नास्तिकाश्च शठाश्चैव कृतघ्नाश्चैव तामसाः ।
 पाषण्डाश्चातिपापाश्च वर्तन्तां दूरतो मम ॥ १७६ ॥
 बहुभिः किं स्तुतैरत्र येऽपि केऽपिचिदास्तिकाः ।
 सर्वे मामनुगृह्णन्तु सन्तः शंसन्तु मङ्गलम् ॥ १७७ ॥
 नमश्शिवाय साम्बाय ससुतायादिहेतवे ।
 पञ्चावरणरूपेण प्रपञ्चेनावृताय ते ॥ १७८ ॥
 इत्युक्त्वा दण्डवद्भूमौ प्रणिपत्य शिवं शिवाम् ।
 जपेत्पञ्चाक्षरीं विद्यामष्टोत्तरशतावराम् ॥ १७९ ॥
 तथैव शक्तिविद्यां च जपित्वा तत्समर्पणम् ।
 कृत्वा तं क्षमयित्वेशं पूजाशेषं समापयेत् ॥ १८० ॥
 एतत्पुण्यतमं स्तोत्रं शिवयोर्हृदयङ्गमम् ।
 सर्वाभीष्टप्रदं साक्षाद्भुक्तिमुक्त्यैकसाधनम् ॥ १८१ ॥
 य इदं कीर्तयेन्नित्यं शृणुयाद्वा समाहितः ।
 स विधूयाशु पापानि शिवसायुज्यमाप्नुयात् ॥ १८२ ॥
 गोघ्नश्चैव कृतघ्नश्च वीरहा भ्रूणहापि वा ।
 शरणागतघाती च मित्रविश्रम्भघातकः ॥ १८३ ॥
 दुष्टपापसमाचारो मातृहा पितृहापि वा ।
 स्तवेनानेन जप्तेन तत्तत्पापात्प्रमुच्यते ॥ १८४ ॥
 दुःस्वप्नादिमहानर्थसूचकेषु भयेषु च ।
 यदि सङ्कीर्तयेदेतन्न ततो नार्थभाग्भवेत् ॥ १८५ ॥
 आयुरारोग्यमैश्वर्यं यच्चान्यदपि वाञ्छितम् ।
 स्तोत्रस्यास्य जपे तिष्ठंस्तत्सर्वं लभते नरः ॥ १८६ ॥
 असम्पूज्य शिवस्तोत्रं जपात्फलमुदाहृतम् ।
 सम्पूज्य च जपे तस्य फलं वक्तुं न शक्यते ॥ १८७ ॥

आस्तामियं फलावाप्तिरस्मिन्सङ्कीर्तिते सति ।
सार्धमम्बिकया देवः श्रुत्यैवं दिवि तिष्ठति ॥ १८८ ॥
तस्मान्नभसि सम्पूज्य देवदेवं सहोमया ।
कृताञ्जलिपुटस्तिष्ठंस्तोत्रमेतदुदीरयेत् ॥ १८९ ॥
इति श्रीशिवमहापुराणे सप्तम्यां वायवीयसंहितायां
उत्तरखण्डे एकत्रिंशाध्यायान्तर्गतं उपमन्युकृतं
शिवस्तोत्रं समाप्तम् ।

शिवपुराण । वायवीयसंहिता । उत्तरभाग २ । अध्याय ३१/१-१८८ ॥

shivapurANa . vAyavIyasaMhitA . uttarabhAga 2 . adhyAya 31/1-188..

Proofread by PSA Easwaran

——
Upamanyuproktam Shiva Stotram

pdf was typeset on February 10, 2025

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

